



**T.B.M.M.**

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **26 Haziran 2025**

Sayı: **12132**

**30061**

## **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **23.06.2025**

**Av. Mahmut TANAL**  
**Şanlıurfa Milletvekili**

Şanlıurfa ili genelinde fıstık, zeytin ve badem gibi bahçe bitkileri, hem kırsal kalkınma hem de bölgesel ekonomik denge açısından stratejik öneme sahiptir. Bu ürünler, kısa vadeli değil uzun vadeli yatırımlar sonucu yetiştirilen, bakım ve verim açısından süreklilik isteyen kalıcı tarımsal varlıklardır. Ancak üreticiler, artan girdi maliyetleri, destekleme yetersizlikleri ve ürün alım garantisi eksikliği nedeniyle bahçelerini terk etme noktasına gelmiştir.

Sulama, gübre, ilaç ve işçilik gibi temel girdilerdeki fiyat artışları, üreticinin maliyetlerini karşılayamamasına neden olmakta; özellikle zirai ilaçlara erişim ciddi anlamda zorlaşmaktadır. Üretici, yıl boyu verdiği emeğin karşılığını alamamakta, hatta bazı ürünlerde geçen yılın fiyatı hâlâ belirlenmemiş durumdadır. Antep fıstığı gibi Türkiye ekonomisi için önemli olan ürünlerde dahi kamu alım politikası bulunmamakta, üretici tamamen piyasanın insafına bırakılmaktadır.

Bu bağlamda;

1) Şanlıurfa'da fıstık, zeytin ve badem üretimi yapan çiftçiler için son 5 yılda verilen desteklerin yıllara göre dağılımı nedir?

2) Bahçe bitkileri üreticilerine yönelik gübre, sulama ve ilaç desteği sağlanması konusunda bakanlığınızın mevcut veya planladığı bir çalışma var mıdır?

3) Zirai ilaç fiyatlarındaki artışa karşı çiftçinin korunması için bakanlığınızca alınan bir tedbir veya sübvansiyon uygulaması var mıdır?

4) Şanlıurfa'da üretilen Antep fıstığı için kamu tarafından bir alım politikası oluşturulması düşünülmekte midir? Bu ürünün lisanslı depoculuk veya TMO alım sistemi kapsamına alınması planlanmakta mıdır?

5) Üreticinin ürününü güvenle pazarlayabilmesi için fiyat önceden açıklanmakta mıdır? Fıstık ve benzeri ürünlerde geçmiş sezonlara ait fiyatların halen belirlenmemesinin gerekçesi nedir?

6) Şanlıurfa'da üreticilerin terk etmek zorunda kaldığı bahçelere dair bakanlığınızın elinde bir veri veya rapor bulunmakta mıdır? Bu alanlar için özel bir rehabilitasyon veya destekleme programı gündeme gelecek midir?